

GESTIUNEA STOCURILOR

Autor: lector superior Marcel GÎRBU

Universitatea Tehnică a Moldovei

Abstract: Due to the rapid development of logistics, many experts talk about the most effective management of the stocks in logistics, where the development is considered in terms of minimization of the total costs. Id est, the optimization of the stocks of goods is considered primarily in the aspect of the reducing of costs on their production and service.

Cuvinte cheie: gestiunea stocurilor, proces de productie, stoc current, stoc de siguranta, managementul stocurilor, capacitate de plată, profit.

In activitatea curenta a agentilor economici apar probleme operative de productie, de planificare sau proiectare, care se cer rezolvate in asa fel incat ele sa corespunda unui anumit scop, de exemplu: un program de productie realizat cu beneficii cat mai mari, cu cheltuieli cat mai mici sau intr-un timp cat mai scurt etc. Teoria stocurilor a aparut din necesitatea asigurarii unei aprovizionari ritmice si cu cheltuieli minime a stocurilor de materii prime si materiale in procesul de productie, sau a stocurilor de produse finite si bunuri de larg consum in activitatea de desfacere a marfurilor. Stocurile reprezinta cantitati de resurse materiale sau produse (finite sau intr-un stadiu oarecare de fabricatie) acumulate in depozitele de aprovizionare ale unitatilor economice intr-un anumit volum si o anumita structura, pe o perioada de timp determinata, in vederea unei utilizari ulterioare. Ca proces economic complex, gestiunea stocurilor are o sfera larga de cuprindere, aceasta incluzand atat probleme de conducere, dimensionare, de optimizare a amplasarii stocurilor in teritoriu, de repartizare a lor pe detinatori, de formare si evidenta a acestora, cat si probleme de receptie, de depozitare si pastrare, de urmarire si control, de redistribuire si mod de utilizare. Cu toate ca stocurile sunt considerate resurse neactive, este necesar, in mod obiectiv, sa se recurga la constituirea de stocuri (de resurse materiale) bine dimensionate, pentru a se asigura ritmicitatea productiei materiale si a consumului. Obiectivitatea formarii de stocuri este justificata de actiunea mai multor factori care le conditioneaza existenta si nivelul de formare, le stabilizeaza functia si scopul constituirii. Intre acestia amintim: • contradictia dintre specializarea productiei si caracterul nespecializat al cererii; diferența spatiala dintre productie si consum; • caracterul sezonier al productiei sau al consumului; pentru majoritatea produselor productia este continua, in timp ce consumul este sezonier; la produsele agricole situatia este inversa; periodicitatea productiei si consumului, a transportului; necesitatea conditionarii materialelor inaintea intrarii lor in consum; punerea la adăpost fata de deregularile in procesul de aprovizionare-transport sau fata de factorii de forta majora (stare de necesitate, calamitati naturale, seisme, caracterul deficitar al resurselor); • necesitatea executarii unor operatii specifice pentru a inlesni procesul de livrare sau consum al materialelor (receptie, sortare, marcare, ambalare – dezambalare, formarea loturilor de livrare, pregatirea materialelor pentru consum etc.); necesitatea eficientizarii procesului de transport etc.

Alte motive pentru crearea stocurilor ar putea fi:

- investirea unei parti din capital in stocuri pentru a reduce cheltuielile de organizare;
- capitalul investit in stocuri e usor de evidențiat;
- asigurarea desfasurarii neintrerupte a procesului de productie; • asigurarea unor comenzi de aprovizionare la nivelul consumului imediat nu este intotdeauna posibila si eficienta din punct de vedere economic; comenzile onorate de catre furnizorii din alte localitati nu pot fi introduse imediat in procesul de fabricatie;
- anticiparea unei cresteri a preturilor (exceptand speculatiile) etc.

In cadrul gamei foarte largi de stocuri, se disting cu deosebire. Din punct de vedere al productiei stocurile pot fi de trei feluri:

- a) cel de materii prime si materiale destinat consumului unitatilor de productie;
- b) cel de produse finite, destinate livrarii catre beneficiari; este vorba de stocul de desfacere;
- c) cel destinat asigurarii functionarii continue a unor masini sau a unor linii de fabricatie.

Ponderea cea mai mare o detine stocul de productie.

Din punct de vedere al rolului jucat pe plan economic stocurile pot fi:

- a) stocuri cu rol de regulator; au ca rol reglarea fluxurilor de intrare si de iesire ale produselor intre doua stadii succesive ale procesului tehnologic;
- b) stocuri cu rol strategic; sunt formate din piese sau din subansamble folosite de serviciul de intretinere , necesare inlocuirii rapide a lor in caz de avarie la instalatiile vitale ale intreprinderii;
- c) stocuri speculative; sunt mai putin legate de activitatea agentilor economici si se refera in general la produse si materiale rare, a caror valoare nu este fluctuanta.

Din punct de vedere al modului de gestionare avem:

- a) stocuri cu gestiune normala;
- b) stocuri cu “afectare directa” (comandate special pentru o anume comanda);
- c) stocuri “fara gestiune” (din magaziile intermediare, cu o supraveghere globala); d) stocuri de produse consumabile;

Din punct de vedere al caracteristicilor formarii si destinatiei lor stocurile pot fi:

- a) stoc curent;
- b) stoc de siguranta;
- c) stoc de pregatire sau de conditionare;
- d) stoc pentru transport intern;
- e) stoc de iarna;

Managementul stocurilor este deosebit de important pentru:

- asigurarea ritmica a vanzarilor si evitarea scaderii vanzarilor si chiar a pierderii increderei cumparatorilor;
- asigurarea cu materii prime si materiale a productiei si evitarea golurilor de productie;
- meninterea capacitatii de plata a intreprinderilor, un management defectuos putand cauza falimentul intreprinderii;
- relatia directa dintre cheltuielile aferente stocurilor si profitul intreprinderii.

Bibliografie:

1. Marilena Mironiuc – “Gestiunea financiar - contabilă a întreprinderii”, EdituraSedcom Libris, Iași , 2007.
2. Mihai Toma, Felicia Alexandru – “Gestiunea financiară a întreprinderii”, EdituraEconomica, Bucuresti 2003.
3. Legea Republicii Moldova cu privire la investițiile în activitatea de întreprinzător, nr.81 – XV din 18.03.2004. Monitorul Oficial al Republicii Moldova , nr.64 – 66 din 23.04.2004.
4. Donos,Sergiu-Gabriel/Gestiunea și contabilitatea firmei/ „Optimizarea mărimii stocurilor și gestiunea stocurilor în situații de risc” p. 89-95, Nr.11-12, An.2006.
5. Scrioșteanu, Adriana/Revista Tinerilor Economiști/ „ Stocurile în activitatea întreprinderii”, p. 102-106, An.2005, Nr.5.